

Grønt arbeid - arbeidstreningstiltak på gård

Grønt Arbeid er et strukturert og formalisert arbeidsmarkedstiltak på gårdsbruk for personer med psykiske helseproblemer. Målsettingen er en ordinær jobb, - helt eller delvis. Fjell kommune kan i samarbeid med NAV lokal benytte fire plasser på Ulveseth-Tunet Aktivitetsgård. Plassene er tildelt gjennom Nasjonal strategi for arbeid og psykisk helse i NAV.

Stressdempende og en vei ut av isolasjon

-Tilbakemeldingene fra brukere er bare positive. De trekker særlig fram at det er varierte arbeidsoppgaver, og at det er godt å jobbe med dyr, natur og kroppsarbeid. Det er også en romslig og tolerant arbeidsplass som gir ro og trygge rammer over tid. For noen er dette en vei ut av isolasjon og tilbake til samfunnet. Mange opplever det som stressdempende å ha et arbeid der en forholder seg mest til dyr og ikke masse ukjente mennesker, forteller Annlaug Trellevik, psykisk helsearbeider.

Avklaring i sitt nærområdet

Ulveseth-Tunet gir brukeren et arbeidsavklaringstilbud i sitt nærområde. Brukeren får tid og ro til å prøve seg i arbeid, og nettopp tid og ro har mange behov for.

Målsettingen for tiltaket er opptrening og avklaring av arbeidsevne. -Nå vet jeg hva jeg vil jobbe med: Dyr og natur. Jeg har funnet min plass!- forteller en bruker. For andre igjen er det mer en avklaring av kapasitet både fysisk og sosialt.

Avklaring og opptrening i et miljø som ikke krever at du er på topp. Dyrene gir deg positiv respons på omsorg, og du får brukt kroppen aktivt: noe som virker positivt på helsa.

Varierte arbeidsoppgaver

Arbeidsoppgavene er lagt opp slik at den enkelte skal oppleve mestring og utvikling. Det er mange ulike oppgaver, og de varierer gjennom året og gårdsdriftens ulike faser. I det daglige ligger fôring og stell av sau, hest, hund og smådyr. Slåttarbeidet kommer på sommeren og mer vedlikehold av maskiner og bygninger på vinterstid. Det dyrkes også litt poteter og grønnsaker, og i utmarka pågår beiterydding og skjøtsel av kulturlandskapet.

Dyr gir positive tilbakemeldinger uansett egen dagsform

Nasjonalt utviklingsarbeid

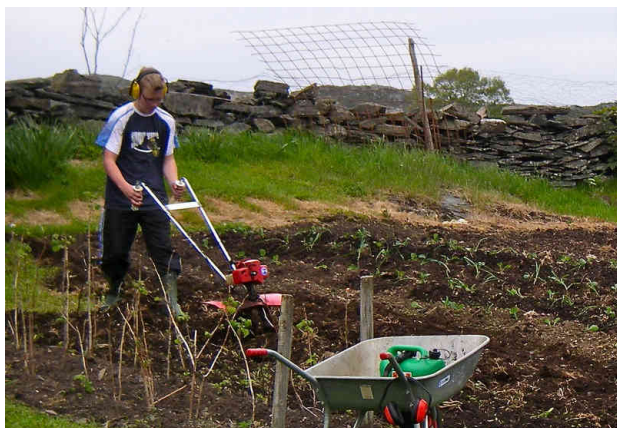
Arbeidspraksis i skjermet virksomhet (APS) er et tidsavgrenset tilbud over 12 måneder med mulig forlengelse med maks 12 måneder til.

Plassene til Grønt Arbeid er tildelt fra NAV gjennom Nasjonal strategi for arbeid og psykisk helse og inngår i et sentralt styrt fagutviklingsprogram der.

Kommunen har gode erfaringer med samarbeidet med bruker, tiltaksarrangør, gården og NAV. Kommunen har en viktig rolle med å formidle tilbudet til brukere som de er i kontakt med. Kommunen tar kontakt med NAV. De koordinere da med omvisning på gården. Hvis bruker ønsker det, og det er kapasitet, så tilrettelegger alle for at bruker skal få nyttiggjøre seg dette tilbudet. Kommunen opplever at oppfølgingen og den individuelle tilpassingen er veldig bra på vegne av bruker.

- Tilbakemeldingene fra brukerne er bare positive

- Annlaug Trellevik

Gårdsaktivitetene gir allsidig avklaring i et grønt miljø. Arbeidet i åkeren krever håndtering av maskiner, nøyaktighet og ulik oppfølging gjennom årstidene og vekstfasene.

Grønt arbeid modellen

Ulveseth-Tunet er underleverandør til Åstvedtgruppen som er en attføringsbedrift. Tilknytning til en attføringsbedrift er en forutsetning for denne typen tiltaksplasser (APS). Modellen som er valgt som felles for hele landet har vist seg å fungere godt i praksis. Attføringsbedriften ivaretar den administrative og veiledende rollen i samarbeid med NAV lokal. Tiltaksarrangøren er ansvarlig for å følge opp gården og deltakerne, og rapportering inn til NAV. Gårdbruker er arbeidsleder og har ansvaret for den daglige oppfølgingen. Tilbudet er åpent for innsøking i hele Hordaland. NAV Askøy og NAV Laksevåg benytter seg også av tilbudet.

Utvidet drift gir større fleksibilitet

Grønt Arbeid åpnet på Ulveseth-Tunet høsten 2008. Ulveseth-Tunet hadde allerede erfaring med og driver et tilbud for skoleelever. Grønt Arbeid gjør at begge gårdbrukere i større grad kan jobbe på gården, noe som også gir bedre fleksibilitet og flere muligheter for alle.

Tilbudet gir økt funksjonsevne

-Ut fra et faglig perspektiv så ser vi at disse 4 APS plassene på Ulveseth-Tunet er nyttig for vår brukergruppe, - forteller Annelaug Trellevik. Det har vært både menn og kvinner (flest kvinner) i tiltaket. Det er foreløpig ingen som har gått videre til andre arbeidsrettede tiltak. Noen har fått utførelser som følge av avklaringen på Ulveseth-Tunet. I flere saker har brukeren økt funksjonsevnen sin, men ikke nok til at å gå ut i arbeid. For noen av disse kunne et mer varig tiltrettelagt arbeidstilbud på gården være ønskelig.

Generelt om Grønt arbeid som tilbud:

- Grønt arbeid er et strukturert og formalisert arbeidsmarkedstiltak på gårdsbruk for personer med psykiske helseproblemer med utgangspunkt i gården som en ressurs.
- Fysisk aktivitet og kontakt med dyr og natur viser seg å ha god helsemessig virkning på mange mennesker. På en gård kan en legge tilrette for dette gjennom praktiske gjøremål i en arbeidslivssammenheng. Disse tiltaksaktivitetene kan være spesielt bra for den økende gruppen av mennesker som har ulike utfordringer i forhold til arbeidslivet på grunn av psykiske helseplager.
- Gården er blanding av et arbeidssted og en livsform, og det skaper en særegen arbeidsplass og et litt annerledes arbeidsmiljø.
- Grønt Arbeid er ett av flere fagutviklingsprogram i regi av satsingen på arbeid og psykisk helse i NAV. En veileder for etablering og drift av denne typen tiltak er under utarbeidelse i NAV og det foreligger maler for organisering av tilbudet.
- De fleste fylker i landet har nå et Grønt arbeid - tilbud i regi av NAV.

Kontaktinformasjon

Fylkeskoordinator
Rune Hove Hansen - NAV Hordaland
E-post: Rune.Hove.Hansen@nav.no
Les mer om Grønt arbeid på www.innpaaturnet.no

Inn på tunet - en mulighet for din kommune?

- Inn på tunet er tilrettelagte tilbud til mennesker i alle aldre og alle livets faser. Det finnes i dag rundt 800 Inn på tunet gårder, og tilbudet vokser stadig.
- Inn på tunet-løftet skal styrke arbeidet med tjenesteutviklingen i kommunene, og øke bevisstgjøringen rundt mulighetene.
- Det er avsatt en pott på 18 millioner over en 3 årig satsing rettet mot kommunene til utviklingsprosjekter
- Landbruks- og matdepartementet (LMD), Kommunal og regionaldepartementet (KRD), Fylkesmannen og Innovasjon Norge står bak satsingen
- Les mer om søknadskriterier og søknadsfrist på sidene til Innovasjon Norge

www.innovasjon Norge.no/landbruk
www.fylkesmannen.no og finn ditt fylke
www.lmd.dep.no
www.innpaaturnet.no

 inn på TUNET LØFTEt